

**PORVOONSEUDUN MUSIIKKIOPISTO –
BORGÅNEJDENS MUSIKINSTITUT**

OPETUSSUUNNITELMA

Taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärä

Hyväksytty sivistyslautakunnassa (§71/2011)
01.08.2017

1. TOIMINTA-AJATUS	2
2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS JA TYÖTAVAT	2
3. OPETUKSEN TARJONTA	3
4. OPISKELUAIKA JA OPETUSJÄRJESTELYT	3
MUSIIKIN PERUSTASON OPINNOT	4
MUSIIKKIOPISTOTASON OPINNOT	5
5. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT	6
Valmennusopetus	6
Musiikin perustason opetus.....	6
Musiikkiopistotason opetus	7
Aikuisopetus.....	7
Erityisoppilaiden mukautettu opetus.....	7
6. SUORITETTAVAT KURSSIT, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT	8
7. OPPILASARVIOINTI	8
8. MUUALLA SUORITETTUJEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN	8
9. TODISTUSTEN SISÄLTÖ	9
10. OPPILAAKSI OTTAMINEN	9
11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA	9
12. YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA	9
13. OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN	10
14. OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI	10

1. TOIMINTA-AJATUS

Porvoonseudun musiikkiopisto – Borgånejdens musikinstitut on kaksikielinen oppilaitos, joka huolehtii toiminta-alueellaan taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaisesta musiikin opetuksesta. Tarvittaessa oppilaitos järjestää muutakin alansa koulutusta.

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen lähtökohtana on oppilaan persoonallisten ominaisuuksien huomioiminen, korkeatasoisuus ja monipuolisuus.

Musiikin opiskelu tukee lapsen ja nuoren kasvua sekä ohjaa itsenäiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Opiskelu antaa mahdollisuuden perhettä ja muuta kasvuyhteisöä yhdistävään harrastukseen.

Opetus ohjaa oppilasta elinikäiseen musiikin harrastamiseen sekä antaa edellytykset musiikin ammattiopintoihin. Oppilas voi nauttia musiikin opiskelusta myönteisessä, avoimessa ja turvallisessa oppimisympäristössä.

Lasten ja nuorten musiikkikasvatuksen ohella opisto voi antaa opetusta myös muille väestöryhmille. Lisäksi opisto osallistuu toiminta-alueen musiikkielämän kehittämiseen järjestämällä konsertteja ja tarjoamalla alansa asiantuntemusta.

2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS JA TYÖTAVAT

ARVOT

Avoimuus
Yksilöllisyys
Monipuolisuus

OPPIMISKÄSITYS

Opetus pohjautuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on aktiivinen ja tavoitteellinen prosessi. Opetuksessa otetaan huomioon, että oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta.

TYÖTAVAT

Porvoonseudun musiikkiopiston opetus ohjaa oppilasta työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä löytämään itselleen sopivia työskentelytapoja.

Opetus ohjaa oppilasta jatkuvasti arvioimaan työskentelytapojaan ja oppimistuloksiaan.

3. OPETUKSEN TARJONTA

Valmennusopetus

- Varhaisiän musiikkikasvatus (musiikkileikkikoulu)
 - odottavien äitien musiikkiryhmä
 - vauvaryhmät
 - perheryhmät (1 ja 2 -vuotiaat)
 - leikkiryhmät (3–5 -vuotiaat)
 - musiikkileikkikoulun soitinryhmäopetus (5-vuotiaat ja sitä vanhemmat alle kouluikäiset lapset)
 - erityisryhmät
 - kuvismuskari (0–10 -vuotiaat)
 - tanssiva muskari (5–8 -vuotiaat)
- Valmentava soitonopetus
 - soitinvalmennusryhmät
 - puhallinorkesterit
 - pajatoiminta (koulu yhteistyö)

Musiikin perustason opetus

- Instrumenttitaidot
- Yhteismusisointi
- Syventävät opinnot
- Musiikin perusteet 1–4 (musiikkivalmennus, musiikin teoria, säveltapailu, musiikkiteknologia, transkriptio sekä yleisen musiikkitiedon peruskurssi)

Musiikkiopistotason opetus

- Instrumenttitaidot
- Yhteismusisointi
- Syventävät opinnot
- Musiikin perusteet 5–8 (säveltapailu, musiikin teoria, yleinen musiikkitieto sekä kenraalibasson kirjoitus ja soitto)

Aikuisopetus

- Instrumenttitaidot
- Yhteismusisointi
- Syventävät opinnot
- Musiikin perusteet

Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen

Henkilökohtainen opetussuunnitelma HOPS

4. OPISKELUAIKA JA OPETUSJÄRJESTELYT

Musiikin perustason opintoja varten myönnetään opinto-oikeus yhdeksäksi (9) lukuvuodeksi. Opinnot on jaettu perustasoihin: PERUSTASO 1, PERUSTASO 2 ja PERUSTASO 3.

Yhdeksän vuoden opinto-oikeus edellyttää jokaisella perustasolla opetussuunnitelman mukaisten oppiaineiden hyvää (3/5) tietojen ja taitojen hallintaa.

Jokaisen perustason päätteeksi tai vähintään joka 3. opintovuosi - suoritetaan oppilaan henkilökohtaisen opetussuunnitelman tarkistus ja laajempi opintojen arviointi.

Musiikkiopistotason opintoja varten opinto-oikeus on enintään viisi (5) lukuvuotta.

Jokaiselle oppilaalle laaditaan kirjallinen henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS), joka laaditaan yhdessä oppilaan, hänen huoltajansa ja opettajan kanssa. Näin oppilaalla on mahdollisuus asettaa työskentelylleen omat tavoitteensa.

Opetusta annetaan musiikin perustasolla ja musiikkiopistotasolla myös aikuisille ja erityisoppilaille. Aikuisopetuksessa opinto-oikeusaika on enintään viisi (5) vuotta.

Yleisistä opinto-oikeusajoista ja opetusjärjestelyistä voidaan poiketa rehtorin erillisellä päätöksellä.

MUSIIKIN PERUSTASON OPINNOT

Instrumenttitaidot

Instrumenttiopetus toteutetaan säännöllisenä, pääsääntöisesti viikottaisena yksilöopetuksena.

Rehtori voi myöntää oppilaalle sivuaineoikeuden mikäli oppilas on suorittanut vähintään 2 perustason opinnot sekä pääaineessaan että musiikin perusteissa. Pääaineen opettajan arvio ja suositus/puolto on keskeinen kriteeri opinto-oikeutta myönnettäessä. Opinto-oikeus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan. Sivuaineen opintojen jatkuminen edellyttää opettajan arviota sivuaineopintojen edistymisestä (hyvät tiedot ja taidot), ja tarvittaessa pääaineen opettaja voi arvioida opintojen jatkotarpeen.

Yhteismusisointi

Yhteismusisointi toteutetaan säännöllisenä, pääsääntöisesti viikoittaisena opetuksena. Kamarimusiikkiopetus voidaan järjestää periodeissa.

Musiikin perusteet

Musiikin perusteiden opinnot on jaettu neljään (4) tasoon: Mupe 1–4.

Syventävät opinnot

Syventävät opinnot perehdyttävät opiskelijan musiikin eri osa-alueisiin ja oman soittimen tuntemuksen vahvistamiseen. Syventävien opintojen sisällöstä

vastaa lukuvuosittain aineryhmä. Opettajina toimivat musiikkiopiston opettajat ja ulkopuoliset asiantuntijat.

Opetusta voidaan tarjota myös lyhytkursseina ja omakustanteisena. Lyhytkurssiopetus perustuu Porvoonseudun musiikkiopiston toiminta-ajatuksen ja opetuksen tavoitteistoon.

Musiikin perustason päättötodistuksen saamiseksi oppilas suorittaa:

- pääaineessaan perustason päättösuorituksen
- osallistuu yhteismusisointiin vähintään kaksi (2) vuotta jokaista perustasoa kohden
- musiikin perusteet 1–4
- syventäviä opintoja vähintään 35 tuntia
- esiintymiskoulutuksen opinnot: lukuvuodessa vähintään kaksi (2) esiintymistä
- kuuntelukoulutuksen opinnot: kuuntelee lukuvuodessa vähintään kolme (3) konserttia

MUSIIKKIOPISTOTASON OPINNOT

Instrumenttitaidot

Instrumenttiopetus toteutetaan säännöllisenä, pääsääntöisesti viikottaisena yksilöopetuksena.

Rehtori voi myöntää oppilaalle sivuaineoikeuden, mikäli viimeisin pääaineen tasosuoritus on läpäisty vähimmäisarvosanalla kiitettävä. Opinto-oikeus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan.

Yhteismusisointi

Yhteismusisointi toteutetaan säännöllisenä, pääsääntöisesti viikoittaisena opetuksena. Kamarimusiikkiopetus voidaan järjestää periodeissa.

Musiikin perusteet

Musiikin perusteet on jaettu neljään (4) tasoon: Mupe 5–8. Mupe 8 (kenraalibasson kirjoitus ja soitto) on valinnainen kurssi, jota suositellaan erityisesti niille oppilaille, jotka aikovat pyrkiä ammattiopintoihin.

Syventävät opinnot

Syventävät opinnot perehdyttävät opiskelijan musiikin eri osa-alueisiin ja oman soittimen tuntemuksen vahvistamiseen. Syventävien opintojen sisällöstä vastaa lukuvuosittain aineryhmä. Opettajina toimivat musiikkiopiston opettajat ja ulkopuoliset asiantuntijat.

Opetusta voidaan tarjota myös lyhytkursseina ja omakustanteisena. Lyhytkurssiopetus perustuu Porvoonseudun musiikkiopiston toiminta-ajatuksen ja opetuksen tavoitteistoon.

Musiikkiopistotason päättötodistuksen saamiseksi oppilas suorittaa:

- pääaineessaan musiikkiopistotason päättösuorituksen
- osallistuu yhteismusisointiin vähintään kaksi (2) vuotta
- musiikin perusteet 5-7
- syventäviä opintoja
- esiintymiskoulutuksen opinnot: lukuvuodessa vähintään kaksi (2) esiintymistä
- kuuntelukoulutuksen opinnot: kuuntelee lukuvuodessa vähintään kolme (3) konserttia

5. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Valmennusopetus

Tavoitteet

Valmennusopetuksen tavoitteena on, että lapsi saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja musiikkiharrastukselle. Tavoitteena on myös, että lapsi kehittyy kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin: soittamalla, laulamalla, liikkumalla sekä improvisoinnilla. Valmennusopetus antaa lapselle hyvät edellytykset siirtyä musiikin perustason opetukseen.

Keskeiset sisällöt

Musiikin elementit – rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri – muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Elämysten avulla, leikin keinoin harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään.

Musiikin perustason opetus

Tavoitteet

Musiikin perustason opintojen tavoitteena on, että oppilas oppii musiikin soittamiseen, laulamiseen, esittämiseen ja yhteismusisointiin tarvittavia taitoja sekä oppii lukemaan, kirjoittamaan, kuuntelemaan ja tuntemaan musiikkia.

Keskeiset sisällöt

Instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen opintojen keskeisenä sisältönä on perehtyminen instrumentin hallinnan perusteisiin ja perusohjelmistoon sekä yhteissoiton perusteisiin. Musiikkinäytteen, säännöllinen esiintyminen ja musiikkiesitysten kuunteleminen ovat osa opintoja. Syventävät opinnot ja mahdolliset sivuaineopinnot suunnitellaan tukemaan oppilaan musiikillista

kehitystä. Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, musiikin hahmottaminen, musiikkiteknologia sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus. Opetus toteutetaan vuorovaikutuksessa instrumentti- ja yhteissoiton opetuksen kanssa.

Musiikkiopistotason opetus

Tavoitteet

Musiikkiopistotason opintojen tavoitteena on, että oppilas kehittää edelleen musiikin perustasolla saavutettuja taitoja ja tietoja niin, että hän saa valmiudet musiikkiharrastuksen itsenäiseen jatkamiseen tai ammattiopintoihin. Tämän lisäksi on tavoitteena, että oppilas laajentaa musiikin ja sen eri tyylien tuntemustaan sekä syventää kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin.

Keskeiset sisällöt

Instrumentti- ja yhteissoiton opintojen keskeisenä sisältönä on kehittää oppilaan musiikillista ajattelua, instrumentin soittoteknistä hallintaa ja ohjelmiston tuntemusta niin, että hän kykenee itsenäiseen työskentelyyn. Oppilas harjaantuu omaksumaan ja esittämään laajoja musiikillisia kokonaisuuksia sekä syventää kykyään musiikin tulkintaan ja musiikilliseen vuorovaikutukseen. Syventävät opinnot ja mahdolliset sivuaineopinnot suunnitellaan tukemaan oppilaan musiikillista kehitystä ja laajentamaan hänen musiikillista näkemystään. Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, musiikin hahmottaminen kuulemisen ja notaation pohjalta sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus. Oppilas oppii soveltamaan musiikin perusteiden taitojaan musiikin esittämisessä.

Aikuisopetus

Porvoonseudun musiikkiopistossa järjestetään opetusta aikuisille. Opetuksen sisällöt ja tavoitteet voivat olla samat kuin musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnoissa (instrumenttitaidot, yhteismusisointi, musiikin perusteet ja syventävät opinnot). Opettaja ja aikuisoppilas laativat yhdessä oppilaalle henkilökohtaisen opetussuunnitelman, jossa määritellään opintojen sisältö, tavoitteet ja opintoaika. Opetusta voidaan tarjota myös kurssimuotoisena.

Oppilaaksi otossa noudatetaan oppilaitoksen yleisiä arviointikriteerejä.

Erytisoppilaiden mukautettu opetus

Porvoonseudun musiikkiopistossa järjestetään opetusta oppilaille, jotka tarvitsevat erityistä tukea opinnoissaan. Opetus on tavoitteellista musiikkikasvatusta. Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettua opetusta. Opettaja ja oppilas sekä huoltaja laativat oppilaalle henkilökohtaisen opetussuunnitelman, jossa määritellään opintojen sisältö, tavoitteet ja opintoaika.

Opetus voidaan toteuttaa sekä yksilö- että ryhmäopetuksena.

Oppilaaksi otossa noudatetaan soveltaen oppilaitoksen yleisiä arviointikriteerejä.

6. SUORITETTAVAT KURSSIT, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Ainekohtaisissa opetussuunnitelmassa.

7. OPPILASARVIOINTI

Opintojen edistymistä arvioidaan oppitunneilla, tasosuorituksissa ja julkisissa esiintymisissä. Arviointiin osallistuvat opettajat, rehtorit, aineryhmät sekä niistä muodostettavat lautakunnat.

Arviointiasteikko on viisiportainen:

erinomainen	5
kiitettävä	4
hyvä	3
tydyttävä	2
hyväksytty	1

Arviointikriteerit aineopetussuunnitelmassa.

Muut kuin päättösuoritukset voidaan hyväksyä ilman arvosanaa. Suorituksesta annetaan myös sanallinen palaute.

Vuosittain oppilas suorittaa itsearviointin opintokirjaan yhdessä opettajan kanssa.

8. MUUALLA SUORITETTUJEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Muissa oppilaitoksissa tai yksityisesti suoritettujen opintojen ja tasosuoritusten voidaan lukea hyväksi rehtorin päätöksellä. Esityksen hyväksi lukemisesta tekevät opettaja ja aineryhmä.

9. TODISTUSTEN SISÄLTÖ

Opinnoista annetaan todistus. Päätötodistus noudattaa opetushallituksen ohjeistoa (Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002, määräys 41/011/2002).

10. OPPILAAXI OTTAMINEN

Oppilaaksi ottamisen perusteista päättää opetuksen järjestäjä. Porvoonseudun musiikkiopiston valmennusopetukseen oppilaat otetaan ilmoittautumalla, perus- ja musiikkiopistotason opetukseen sisäänpääsytestien kautta. Sisäänpääsytestit arvioi opettajista koostuva lautakunta. Oppilaaksi ottamisesta päättää rehtori sisäänpääsytestilautakunnan esityksestä. Erityisoppilaiden mukautettuun opetukseen otossa noudatetaan soveltaen oppilaitoksen yleisiä arviointikriteerejä. Valmennusopetukseen oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä ilman sisäänpääsytestiä.

Ensimmäinen opintovuosi on koevuosi. Koevuoden opintomenestyksen perusteella opinto-oikeus vahvistetaan yhdeksäksi vuodeksi, johon koevuosi sisältyy.

11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Porvoonseudun musiikkiopiston toiminta-ajatuksen mukaan opiskelu luo edellytykset perhettä ja muuta kasvuyhteisöä yhdistävään harrastukseen. Tämän toteutumiseksi on toivottavaa, että huoltajat seuraisivat aktiivisesti oppilaan opintoja varsinkin opiskelun alkuvaiheessa.

Porvoonseudun musiikkiopistossa järjestetään jokaiselle oppilaalle vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa nk. vanhempainvartti. Lukuvuoden alussa opettaja ja oppilas - alaikäisen oppilaan huoltaja osallistuu keskusteluun - käyvät läpi oppilaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman. Lukuvuoden lopussa suoritetaan arviointikeskustelu, jolla pohjustetaan myös tulevia opintoja.

12. YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Porvoonseudun musiikkiopiston keskeisimmät yhteistyökumppanit ovat kunnat, oppilaitokset, päiväkodit, taidejärjestöt, seurakunnat ja eri laitokset. Alueen yritykset ovat myös luontevia yhteistyökumppaneita.

Valtakunnallisella tasolla musiikkiopisto ylläpitää yhteyksiä erityisesti muihin musiikkioppilaitoksiin ja taidejärjestöihin.

Kansainvälisiä yhteyksiä musiikkiopisto pyrkii luomaan ja ylläpitämään oppilas- ja opettajavaihdon ja niihin liittyvän konsertti- ja koulutustoiminnan avulla.

Porvoonseudun musiikkiopisto antaa lisäksi taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetusta yhdessä muiden alueella toimivien kulttuuri- ja taidekasvatusta tarjoavien tahojen kanssa.

13. OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN

Opisto osallistuu alueen musiikkielämän kehittämiseen järjestämällä korkeatasoisia konsertteja ja tarjoamalla alansa asiantuntemusta eri tilanteissa.

14. OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI

Porvoonseudun musiikkiopiston henkilöstö suorittaa oppilaitoksen toiminnan itsearvioinnin vuosittain. Talouden ja toiminnan tueksi laaditaan Porvoonseudun musiikkiopiston tasapainotettu toiminnan kehittämissuunnitelma, jonka lähtökohdat ovat asiakas – henkilöstö – toiminta – talous.